

Protokół

z kontroli problemowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Fałkowie

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie jest gminną jednostką organizacyjną utworzoną do realizowania zadań własnych i zadań zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje 19 sołectw, w których zamieszkuje 4 981 osób. Wójtem Gminy jest Pan Henryk Konieczny.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie został utworzony na mocy Uchwały Nr X/42/90 Gminnej Rady Narodowej w Fałkowie z dnia 27 kwietnia 1990 roku w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie.

Ośrodek posiada własny REGON 292408022 i NIP 658 17 90 566.

Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie jest Pani Marianna Kierozalska.

Ośrodek działa w oparciu o:

Statut przyjęty Uchwałą Nr XXV/167/2009 Rady Gminy w Fałkowie z dnia 29 czerwca 2009 r. w sprawie nadania Statutu Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Fałkowie.

Regulamin organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 2/2009 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie z dnia 17 lipca 2009 roku.

Upoważnienie Wójta Gminy Fałków z dnia 4 maja 2004 r. dla Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie do prowadzenia postępowania w sprawach dotyczących pomocy społecznej, przyznawania i wypłacania tych świadczeń z prawem do wydawania decyzji administracyjnych, dotyczących tych świadczeń przy uwzględnieniu wymogów określonych powołaną ustawą.

Upoważnienie Wójta Gminy Fałków z dnia 14 kwietnia 2004 r. dla Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fałkowie do prowadzenia postępowania w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych, w tym zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń z prawem do wydawania decyzji administracyjnych.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach :

1. Renata Gwóźdź - specjalista Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 24/2011 z dnia 17 stycznia 2011 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecinską,
2. Zofia Syska – Koordynator Wieloosobowego Stanowiska ds. Organizacyjnych na podstawie upoważnienia nr 34/2011 z dnia 19 stycznia 2011 r. wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Renatę Murawską,
3. Barbara Nowak - starszy specjalista w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego- koordynator kontroli na podstawie upoważnienia do kontroli nr 25/2011 z dnia 17 stycznia 2011 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Urzędu Gminy Fałków* pod pozycją 1/2011.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 19 – 20 stycznia 2011 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o art. 22 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r., Nr 175, poz. 1362) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2010 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. *Ocena zgodności zatrudnienia pracowników ośrodka pomocy społecznej z wymaganymi kwalifikacjami.*
2. *Ocena sposobu realizacji zadań własnych gminy dofinansowywanych z budżetu państwa.*
3. *Organizacja usług opiekuńczych na terenie gminy.*
4. *Kontrola pracy socjalnej jako procesu wspomagania osób i rodzin, w tym „Niebieskiej Karty”.*
5. *Ocena jakości sporządzanych kontraktów socjalnych.*
6. *Zbadanie procedury opracowania i uchwalenia przez gminę strategii rozwiązywania problemów społecznych.*

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie mieści się w budynku Urzędu Gminy przy ulicy Zamkowej 1A, tel. 44 787 35 18. Zajmuje cztery pomieszczenia usytuowane na parterze, wyposażone w sprzęt umożliwiający wykonywanie pracy biurowej. Warunki lokalowe dają klientom możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Teren gminy został podzielony na dwa rejony opiekuńcze proporcjonalnie do liczby mieszkańców.

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji OPS są: bezrobocie i długotrwała choroba.

Ad. 1 Ocena zgodności zatrudnienia pracowników pomocy społecznej z wymaganymi kwalifikacjami.

W Ośrodku zatrudnionych jest 7 pracowników: kierownik, 2 pracowników socjalnych, księgowa, aspirant pracy socjalnej prowadzący sprawy świadczeń rodzinnych oraz 1 opiekunka domowa.

1. Marianna Kierozalska – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy na czas nieokreślony. Powołana na stanowisko Kierownika z dniem 20 grudnia 1990 roku. Ukończyła Medyczne Studium Zawodowe im. J. Iżyckiej w Kielcach w zawodzie pracownika socjalnego. W roku 2001 uzyskała tytuł organizatora pomocy społecznej w Policealnej Szkole Pracowników Służb Społecznych w Lublinie. Posiada 35 letni staż pracy, w tym całość w pomocy społecznej.
2. Bogumiła Ostrowska – księgowa – zatrudniona na czas nieokreślony na 7/8 etatu. W 2003 roku ukończyła wyższe studia magisterskie na Politechnice Częstochowskiej na kierunku: Zarządzanie i marketing. Posiada 13 letni staż pracy ogółem, w tym rok w pomocy społecznej.
3. Bożena Konieczna – pracownik socjalny - zatrudniona na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy. Ukończyła Medyczne Studium Zawodowe im. J. Iżyckiej w Kielcach. na Wydziale Pracowników Socjalnych uzyskując tytuł pracownika socjalnego. Posiada 23 letni staż pracy w pomocy społecznej, w tym całość w pomocy społecznej.
4. Agnieszka Czechowska - pracownik socjalny – zatrudniona na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy. W 2007 roku na Wydziale Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach ukończyła pedagogikę w zakresie pedagogiki opiekuńczo – wychowawczej i pracy socjalnej. Pani Czechowska posiada roczny staż pracy ogółem, w tym całość w pomocy społecznej.
5. Emilia Kamińska – administrator – zatrudniona na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy. W 2005 roku na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego ukończyła administrację. Posiada 4 letni staż pracy, z czego 3 lata w pomocy społecznej.
6. Irena Michalska – aspirant pracy socjalnej – zatrudniona na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy. Pani Michalska posiada wykształcenie średnie, ogólnokształcące. Legitymuje się 35 letnim stażem pracy, w tym 21 lat w pomocy społecznej.
7. Marta Kaczmarek – siostra pogotowia usług opiekuńczych – zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy na czas nieokreślony. Pani Kaczmarek posiada 24 letni staż pracy ogółem, w tym 17 lat w pomocy społecznej.

Kierownik i pracownicy zatrudnieni w Ośrodku Pomocy Społecznej posiadają wymagane kwalifikacje na danym stanowisku.

Pracownicy socjalni posiadają legitymacje służbowe, wydane według wzoru określonego rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005 roku w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz. 672). Przyjmują zgłoszenia klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznają i diagnozują potrzeby socjalne mieszkańców, przeprowadzają wywiady środowiskowe i kompletują niezbędną dokumentację do przyznania świadczeń, wnioskuje o udzielenie pomocy, prowadzą akta osobowe klientów.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych jest niezgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) i na jednego pracownika socjalnego przypada 2 490 mieszkańców.

Ad. 2 Ocena sposobu realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym

Zasilki stałe.

W roku 2010 pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla 27 osób, w tym dla 20 samotnych. W 2011 roku w dniu kontroli zasiłek stały otrzymywało 18 osób. Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne zgodnie z art.18 ust.1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust.1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Kontroli poddano akta na podstawie, których wydano decyzje nr:

GOPS/8141/Rs/27/2010; GOPS/8141/Rs/6/2011; GOPS/8141/Rs/87/2010;
GOPS/8141/Rs/11/2011; GOPS/8141/Rs/9/2010; GOPS/8141/Rs/20/2011;
GOPS/8141/Rs/22/2010; GOPS/8141/Rs/5/2011; GOPS/8141/Rs/26/2010;
GOPS/8141/Rs/2/2011; GOPS/8141/Rs/5/2010; GOPS/8141/Rs/9/2011;
GOPS/8141/Rs/7/2011; GOPS/8141/Rs/17/2010; GOPS/8141/Rs/18/2011;
GOPS/8141/Rs/12/2010 oraz zmiana wysokości świadczenia GOPS/8141/Rs/12a/2010;
GOPS/8141/RS/22/2011; GOPS/8141/Rs/18/2010; GOPS/8141/Rs/3/2010;
GOPS/8141/Rs/16/2011.

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. Skontrolowana dokumentacja zawiera dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty potwierdzane są „za zgodność z oryginałem”, zawierają datę wpływu do ośrodka. W decyzjach informowano stronę, że „za osoby pobierające zasiłek stały organ orzekający odprowadza składkę na ubezpieczenie zdrowotne do ZUS. Osoba podlegająca obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego uzyskuje prawo do świadczeń zdrowotnych”. Decyzje o przyznaniu pomocy osoby zainteresowane odbierali osobiście.

W 2010 roku Ośrodek opłacał składkę zdrowotną za 25 osób.

W stosunku do trybu i zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Wypłata świadczeń realizowana jest w kasie Urzędu Gminy lub na indywidualne konta.

Zasilki okresowe.

W roku 2010 pomocą okresową objęto **30 osób** na kwotę **32 494 zł**. Głównym powodem przyznawania pomocy było bezrobocie – 23 osoby. Kwoty zasiłków pokrywane były z dotacji celowej oraz z zadań własnych gminy. Wysokość zasiłków jest zgodna z art.38 ustawy o pomocy społecznej.

W roku bieżącym do dnia kontroli zasiłki okresowe przyznano dla 2 osób.

Kontroli poddano dokumentacje losowo wybranych osób objętych pomocą na mocy decyzji nr:

GOPS/8141/Ro/1/2010; GOPS/8141/Ro/1a/2010; gops/8141/Ro/1b/2010; GOPS/8141/Ro/1c/2010; GOPS/8141/Ro/12/2010; GOPS/8141/Ro/12a/2010; GOPS/8141/Ro/12b/2010; GOPS/8141/Ro/12d/2010; GOPS/8141/Ro/13/2010; GOPS/8141/17/2010; GOPS/8141/Ro/14/2010

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy nowy wniosek o pomoc pracownicy socjalni sporządzali aktualizację wywiadu. W aktach były wnioski opatrzone datą wpływu, aktualne dochody i inne niezbędne dokumenty wymagane do przyznania tej formy pomocy.

Pomoc przyznawano w oparciu o aktualne przepisy ustawy o pomocy społecznej, Kodeksu postępowania administracyjnego oraz upoważnienie Kierownika GOPS do wydawania decyzji. Informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji. Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag.

Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Pomocą w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2010 roku objęto ogółem **567 osób**, a ogólny koszt Programu wyniósł **122 963 zł** (dotacja 73 776 zł oraz 49 187 zł ze środków własnych). Pomoc w formie posiłków otrzymało **261 dzieci** i młodzieży ze 146 rodzin, na które Ośrodek wydatkował **61 929 zł**. Ponadto 10 dzieci otrzymało pomoc w formie posiłku bez wymaganego przeprowadzenia wywiadu środowiskowego. Na zakup żywności przyznano zasiłki celowe dla **117 osób** ze 112 rodzin na kwotę **61 034 zł**.

W roku 2011 na dzień kontroli dożywianiem objętych jest 174 dzieci i młodzieży.

Dożywianie prowadzone było w niżej wymienionych placówkach oświatowych na terenie gminy Falków:

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów dożywianych do 31.XII.2010r.	Średni koszt posiłku	Rodzaj posiłku
1.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Falkowie	183	1,50 zł	jedno danie gorące
2.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Czeremnie	63	1,50 zł	jedno danie gorące

Ponadto Ośrodek opłacał posiłki dla 21 uczniów, którzy uczęszczali do innych szkół poza terenem gminy. Koszt posiłków wyniósł od 4 zł do 10 zł z całodziennym wyżywieniem. Pomoc w wyżej wymienionej formie udzielana była na wniosek rodziców dziecka lub pracownika socjalnego.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej **pomocy celowej** w ramach realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” nr:

GOPS/8141/PP/112/201;GOPS/8141/PP/24/2010;GOPS/8141/PP/85/2010;GOPS/8141/PP/85a/2010;GOPS/8141/PP/22/2010;GOPS/8141/PP/22a/2010;GOPS/8141/PP/22c/2010;GOPS/8141/PP/70/2010;GOPS/8141/PP/70a/2010;GOPS/8141/PP/82/2010

oraz pomoc w formie gorącego posiłku:

GOPS/8141/Rd/80 i 80a/2010; GOPS/8141/Rd/144/2010; GOPS/8141/Rd/64 i 64a/2010
GOPS/8141/Rd/5a/2010;GOPS/8141/74/2010;GOPS/8141/74a/2010;GOPS/8141/74b/2010;
GOPS/8141/74c/2010;GOPS/8141/Rd/90//2010;GOPS/8141/Rd/26/2010

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja - aktualizacje wywiadów oraz pozostałe załączniki określające sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc.

Do zasadności przyznanej pomocy nie wniesiono zastrzeżeń.

Ad. 3 *Organizacja usług opiekuńczych na terenie gminy.*

Usługi opiekuńcze w 2010 roku świadczone były przez opiekunkę domową, zatrudnioną przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Pomocą objęto 10 osób. Usługi wykonywane były za odpłatnością. W roku bieżącym, do dnia kontroli, pomoc w formie usług kierowana jest do 7 środowisk.

Odpłatność za usługi reguluje Uchwała Nr XI/63/2003 Rady Gminy w Fałkowie z dnia 15 grudnia 2003 roku w sprawie zasad przyznawania i ustalania odpłatności za usługi opiekuńcze świadczone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie na terenie Gminy Fałków. Uchwała jest nieaktualna – podjęta na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 listopada 1990 roku o pomocy społecznej.

W trakcie kontroli sprawdzono losowo wybrane akta o następujących numerach decyzji:

GOPS/8141/Ruo/6/2011;   GOPS/8141/Ruo/4/2010;   GOPS/8141/Ruo/2/2011;
GOPS/8141/Ruo/9/2010;   GOPS/8141/Ruo/7/2011;   GOPS/8141/Ruo/8/2010;
GOPS/8141/Ruo/3/2011;   GOPS/8141/Ruo/2/2010;   GOPS/8141/Ruo/4/2011;
GOPS/8141/Ruo/5/2010;   GOPS/8141/Ruo/1/2011;   GOPS/8141/Ruo/3/2010;
GOPS/8141/Ruo/5/2011; GOPS/8141/Ruo/7/2010;

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie realizował zadania związanego ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek Pomocy Społecznej skierował do domów pomocy społecznej w 2010 r. i opłacał pobyt za 2 osoby umieszczone w domu pomocy, wydatkując na ten cel kwotę **71 269 zł**. Do dnia kontroli w domach pomocy społecznej przebywają nadal 2 osoby.

Ad. 4 *Kontrola pracy socjalnej jako procesu wspomagania osób i rodzin, w tym „Niebieskiej Karty”*

Praca socjalna (ar. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W kontrolowanym Ośrodku pracą socjalną w 2010 roku objęto **210 rodzin**, w tym **23** osoby i rodziny wyłącznie pracą socjalną. Praca socjalna świadczona była podczas sporządzania wywiadu środowiskowego.

Praca socjalna miała na celu pomoc i wsparcie w przezwyciężeniu problemów życia rodzinnego poprzez poradnictwo, kierowanie spraw do sądu, do pedagoga szkolnego, psychologa, na komisję orzekania o niepełnosprawności, kierowanie wniosków do GKRPA, zawieranie kontraktów socjalnych motywujących do wykonania zadań przy jednoczesnym korzystaniu z pomocy materialnej.

Przy realizacji pomocy w formie pracy socjalnej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Fałkowie współpracuje z Komisariatem Policji, Gminną Komisją do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkołami, pedagogiem szkolnym, kuratorem Sądu Rodzinnego w Końskich, z PCPR w Końskich, z Ośrodkami Zdrowia i pielęgniarkami środowiskowymi oraz z Parafią Rzymsko – Katolicką w Czermnie i w Fałkowie.

Ośrodek podjął także współdziałanie z Bankiem Żywności w Ostrowcu Świętokrzyskim pośrednicząc w wydawaniu żywności rodzinom ubogim. Ponadto Ośrodek co roku

organizuje Wigilię Bożego Narodzenia dla osób samotnych i ubogich, typuje także dzieci do uczestnictwa w zabawach mikołajkowych i choinkowych organizowanych przez Starostwo Powiatowe oraz zapewnia im dojazd i powrót do domu.

Poniżej kontrolujący przedstawiają przykłady pracy socjalnej prowadzonej przez pracowników socjalnych mającej na celu usamodzielnienie klientów pomocy społecznej:(...).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wypełnił **4 Niebieskie Karty Pomoc Społeczna**. Informacje dot. przemocy były przekazywane przez posterunek policji. Sprawcami byli we wszystkich przypadkach mężowie.

W roku 2010 w Ośrodku Pomocy Społecznej realizowany był projekt „**Aktywizacja społeczno- zawodowa szansą na lepszą przyszłość**” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, poddziałanie 7.1.1 – Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej. W programie wzięło udział 8 osób. Uczestnicy otrzymali wsparcie doradczo-psychologiczne oraz uczestniczyli w kursach zawodowych podnoszących kwalifikacje zawodowe w zakresie „Pielęgnacja i utrzymanie terenów zielonych”.

Ad. 5 Ocena jakości sporządzanych kontraktów socjalnych

W 2010 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Fałkowie zostało zawartych 8 kontraktów socjalnych w ramach realizacji programu operacyjnego kapitał ludzki.

Kontrakty sporządzone są prawidłowo, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 marca 2005 roku w sprawie wzoru kontraktu socjalnego.

Ad. 6 Zbadanie procedury opracowania i wdrażania przez gminę „Strategii rozwiązywania problemów społecznych” , w tym:

- ***powołanie Zespołu roboczego,***
- ***opis diagnozy problemów społecznych występujących w gminie,***
- ***opis analizy SWOT (szans i zagrożeń oraz słabych i mocnych stron gminy),***
- ***harmonogram działań z podaniem kosztorysu na określone cele,***
- ***monitorowanie i ewaluacja strategii.***

Aktualna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Fałków została przyjęta uchwałą Nr XXIII/150/2009 Rady Gminy w Fałkowie z dnia 17 lutego 2009 r. w sprawie uchwalenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2009-2013.

Pierwsza Strategia rozwiązywania Problemów Społecznych uchwalona była w 2006 r. (uchwała Nr XXXI/69/2006 Rady Gminy w Fałkowie z dnia 13 kwietnia 2006 r.)

Aktualizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (GSRPS) została dokonana w trakcie procesu partycypacyjnego w ramach Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich – Programu Integracji Społecznej, który zakładał dokonanie aktualizacji GSRPS. Proces aktualizacji Strategii trwał od lutego do grudnia 2008 r.

19.02.2008 r. odbyło się w Gminie Fałków spotkanie z Konsultantem Regionalnym PPWOW P. Stanisławem Baską , na którym dokonano oceny GSRPS.

Powołanie zespołu roboczego

Zarządzeniem Wójta Gminy Fałków Nr 46/2008 z dnia 18 listopada 2008 r. powołano Zespół ds. Aktualizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych .

Odbyły się 4 spotkania warsztatowe które miały na celu przygotowania materiału do aktualizacji strategii. W warsztatach oprócz członków w/w zespołu uczestniczyli sołtysi oraz radni z terenu gminy Fałków.

12.11.2008 r. - diagnoza sytuacji społecznej w gminie,

21.11.2008 r. – analiza problemów społecznych oraz zasobów społecznych w gminie,

25.11.2008 r. – formułowanie założeń strategii w oparciu o partycypację społeczną i zasady rozwoju społecznego.

8.12.2008 r. – budowanie koncepcji projektów stymulujących zrównoważony rozwój społeczny.

Warsztaty prowadzone były przez moderatorów współpracujących z Centrum Animacji Lokalnej a cały proces był monitorowany przez Konsultanta Regionalnego. Raporty z pracy warsztatów zawarto w GSRPS na str 51-60

Diagnoza problemów społecznych

Diagnoza problemów społecznych została opracowana na podstawie analizy danych statystycznych za lata 2001-2005 z uwzględnieniem aktualnych danych za 2007 r.

Diagnozy problemów społecznych dokonano w obszarach:

- demografia,
- pozycja na rynku pracy,
- warunki bytowe,
- zagrożenia zdrowotne i społeczne,
- niepełnosprawność,
- dostęp do systemu edukacji,
- aktywność kulturalna i sportowa.

Analiza SWOT

Na podstawie diagnozy w GSRPS określone zostały główne obszary problemowe występujące w Gminie Fałków, dla których sporządzono analizę SWOT. Są to:

1. Niepełnosprawni i osoby starsze.
2. Zdrowie.
3. Bezpieczeństwo.
4. Edukacja, kultura i sport.
5. Uzależnienia
6. Aktywność/bierność społeczna
7. Pomoc społeczna
8. Sytuacja społeczno-gospodarcza

Przykładowo mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia dla obszaru: Niepełnosprawni i osoby starsze

Słabe strony - brak znajomości środowiska osób niepełnosprawnych w gminie przez decydentów,
- niska dochodowość gospodarstw
- brak klas integracyjnych w szkołach
- bariery architektoniczne

Mocne strony - istnienie zakładów pracy chronionej dających zatrudnienie osobom niepełnosprawnym z terenu gminy

Szanse - finansowe oddziaływanie na pracodawców aby zatrudniali osoby niepełnosprawne
- możliwość pozyskiwania środków unijnych
- możliwość korzystania ze środków PFRON

Zagrożenia - uregulowania prawne ograniczające możliwości wspierania osób niepełnosprawnych,
- zbyt wąska oferta kształcenia zawodowego dla osób niepełnosprawnych

Wizja i Misja:

Wizja: „Gmina Falków będzie gminą o wysokim stopniu integracji społecznej, wysokim poziomie zaufania społecznego. Nastąpi rozwój kultury i jej dóbr, tradycji i jej przejawów. Powstanie placówka kulturalna. Mieszkańcy będą mieli dostęp do atrakcyjnych miejsc pracy, a także do rekreacji i wypoczynku. Rozwinie się szkolnictwo ponadgimnazjalne, co zapewni lepszy dostęp do edukacji. Mieszkańcy będą mieli dostęp do wypoczynku i rekreacji. Poprawi się poziom zdrowia społeczności. Gmina będzie odpowiadała na różne potrzeby mieszkańców”.

Misja: „Dążeniem strategicznym Gminy jest zapewnienie wzrostu poziomu życia mieszkańców przy jednoczesnym, możliwie najlepszym wypełnianiu zapisanych w ustawach obowiązków gminy. Wszelkie działania podejmowane przez samorząd powinny służyć tym właśnie celom”.

Harmonogram działań z podaniem kosztorysu na określone cele.

Na podstawie diagnozy problemów społecznych oraz w oparciu o wnioski jakie płyną z analizy SWOT zdefiniowano cele strategiczne i operacyjne – str. 66-68 Strategii oraz sporządzono harmonogram realizacji. W harmonogramie (str 76-92) wskazano treść zadania, sposób realizacji, podmiot realizujący zadanie, termin realizacji oraz źródła finansowania

Monitorowanie i ewaluacja

Monitorowanie i ewaluacja zapisów strategii polegają na systematycznej ocenie realizowanych celów oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych.

W strategii rozwiązywania problemów społecznych gminy Falków na str.74 zapisano, iż „system monitorowania strategii odbywać się będzie w oparciu o roczne sprawozdania z realizacji zadań, stanowiące uzupełniający element dokumentu”.

Nie wskazano jednak osoby/ zespołu który zajmował się będzie monitorowaniem GSRPS i sporządzał powyższe sprawozdania. Zapisano jedynie, że istotne znaczenia w monitorowaniu i stymulowaniu działań, w ramach GSRPS posiadać będzie Wójt Gminy Falków i Rada Gminy. Główna ich rolą będzie monitorowanie przebiegu zadań zawartych w Strategii, celem ewentualnej interwencji - w przypadku stwierdzenia opóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z ich realizacji.

Nie przedstawiono kontrolującemu dokumentacji (sprawozdań z realizacji Strategii za rok 2009 i 2010) wskazującej sposób monitorowania realizacji strategii

Monitorowanie i ewaluacja zapisów strategii powinny polegać na ocenie realizowanych celów i działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych. W strategii nie wskazano koordynatora realizacji strategii, którym zgodnie z art.110 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r, Nr 175, poz.1372) ma być kierownik ośrodka pomocy społecznej. Wójt Gminy może powołać Zespół odpowiedzialny za monitorowanie realizacji zadań zapisanych w strategii, sporządzający i przedstawiający Radzie Gminy roczne sprawozdania z realizacji strategii.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

W toku kontroli nie stwierdzono uchybień w zakresie sposobu ustalania uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej. Pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego i celowego przyznano celowo i zasadnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. W aktach znajdują się aktualne zaświadczenia o wysokości dochodów i inne niezbędne dokumenty mające wpływ na ustalenie sytuacji materialno – bytowej rodzin lub osób ubiegających się o pomoc. Decyzje przekazywane są za zwrotnym poręczeniem odbioru lub odbierane osobiście przez klientów pomocy społecznej.

Bardzo pozytywnym faktem jest, iż dożywianie prowadzone jest w formie gorącego posiłku. Stan zatrudnienia pracowników socjalnych jest niezgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.). W kontrolowanym Ośrodku na jednego pracownika przypada 2 490 osób. Kontrolowany Ośrodek posiada dobre warunki lokalowe.

Należy uaktualnić uchwałę o odpłatności za usługi opiekuńcze należy, dostosowując do aktualnie obowiązującego prawa. Kontrakt socjalny nie jest wykorzystywany jako instrument pracy socjalnej.

Nie wyznaczono koordynatora realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych, którym zgodnie z art. 110 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U z 2009 r. Nr 175, poz. 1362) powinien być Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej lub powołać Zespół (w skład którego wejdzie Kierownik OPS jako Koordynator), odpowiedzialny za monitorowanie Strategii oraz dokonać oceny realizacji celów zawartych w harmonogramie realizacji strategii za rok 2009 i 2010.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez pracowników socjalnych i Kierownika kontrolowanej jednostki.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. nr 61 poz. 543).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Protokół sporządzono 25 stycznia 2011 r., podpisano 14 lutego 2011 r.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Renata Gwóźdź
2. Zofia Syska
3. Barbara Nowak

Ze strony kontrolowanej:

Marianna Kierozalska – Kierownik Ośrodka

